

cholori

n° 16

Saig mous bihan "ar skrev."

un deiz p'edo o vale war an aod, d'ar rous-noz...

C.P.P.A.P 66052   Kazetenn vizek evit ar vugale. Miz Meurzh 1985. 12,00 L.
I.S.S.N 0760-1085   Embannet gant sikour Kreizenn Vroadel al Lennegezh.

Savet eo bet an niverenn-
mañ gant :

Marivon BERR.
Agnes SIMON.
Mikael MADEG.
Martial MENARD.
Pascale CHEVILLARD.
Tudual HUON.
Fañch SANN.
Padrig HABASK.
Michèle BEYER.
Elen RIVIERE.
Lanig KERVAREG.
Denez PRIGENT.
Denez HABL

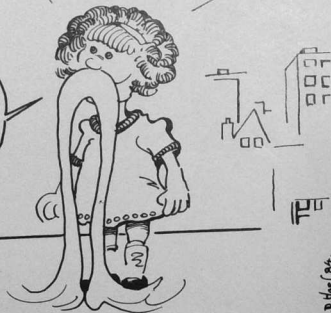
TAOLENN

P.3: ar boulom-erc'h.
P.4: an 3 lapin bihan.
P.5/6/7: al lir.
P.8/9/10/11: Saig, mous
bihan "ar skrev".
P.12: Fliplog.
P.13: livadenn.
P.14: fulupig fri furch.
P.15: C'hoarioù.
P.16: kornig Begoulipous.
P.17/18/19: ar pesketour
hag ar vorganez.
P.20: ar skeudenn gzh.
P.21: an diforc'hioù.
P. 22: ar milendall.
P.23: gerioù diaes.

CHOLORI
e-barzh
ma zi!!

..Termaji
edan ma
fri!

2

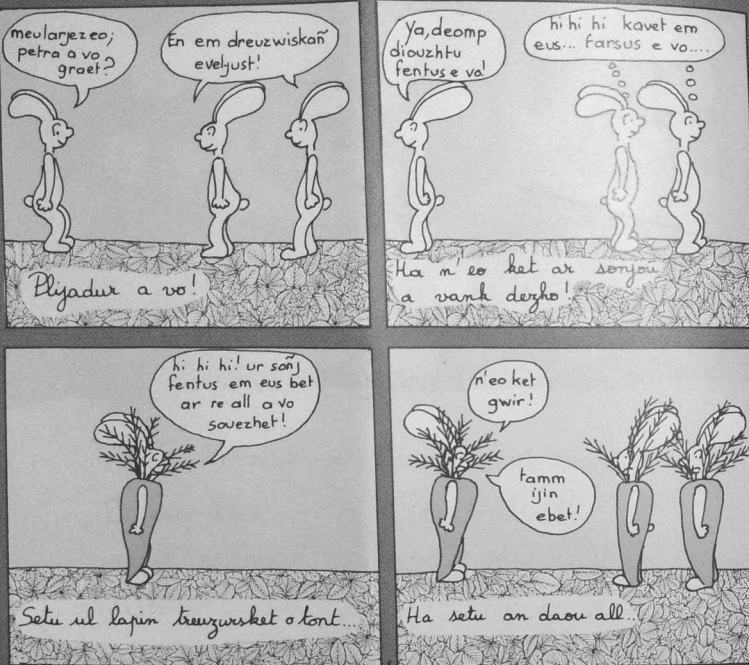
D. HABL '84

" Yen-du, yen-skorn, yen-ki
Boulom-erc'h 'zo 'tal an ti
Un tog brav 'zo war e benn
Kag en e zorn ur skubellenn."

3

Un istor lapined

AL LIR

"Piv zo bet o krignat ar berenn-mañ ?" eme al liorzhour, souezhet o welet roudoù dent bihan war ar frouezhenn velen. Ha n'eo ket war unan hepken, met war ar re a zo e kichen ivez. Unan bennak zo bet o klask an tañva eus bravañ frouezh ar wezenn !

Al Lir an hini zo kiriek. Ur c'hrigner bihan eo, ruzgell e vlev war e gein ha gwenn e gof. Blev e lost ivez, liv rous dezhañ nemet ur

bouchig gwenn er beg. Ur pennig termaji en deus gant div ritenn zu o vont eus e zaoulagad betek e zivskouarn ha, daou dakadig gwenn dres dirak e zivskouarn.

Ober a ra e annez un tamm e pep lec'h ; e kêr e kavor e neizh er grignolioù pe ivez e lab ul liorz bennak. Gwell eo gantañ ar c'hoadoù avat, e-lec'h ma c'hell annezañ e neizhioù kozh krazet al laboused pe ar gwifvered. Ur gleuzenn a vo brav dezhañ ivez. Er menezioù e raio e doull en ur voger gozh pe e-touez ur bern atredoù...

Ne vo ket gwelet war an deiz, rak kousket eo. Met kerkent hag set an

heol da guzh, pa serr an noz, emañ dihun-mat ar c'hriagner ha prest da vont da glask e voued. Hag eñ da redek neuze a skourr da skourr, skeiñ un taol dent amañ hag ahont war ar frouezh a gav war e hent, ha gwastañ ar re gaerañ. Ar prun a gav mat-kenañ ha mar kav ur wezenn anezho, e chomo enni d'ober kofad ! En ur wezenn-derv e sammo kuit mez da gas d'e neizh. Bliv eo ha gallout a ra redek ken aes war an douar ha war ar gwez. Setu-eñ bremañ o trotellat war ur voger, ouzh skleur al loar : gwelet en deus ur maligorn, "kriik !", un trouzig ha torret eo ar gro-genn hag emañ en e gof ! Pelloc'h setu un amprevan : en e vouelloù ez aio ivez ! An evned a sav o neizhoù en toulloù n'o devo ket a chañs mar deus ur familhad lired en trowardroioù, rak distrujerken neizhoù spontus int ha debrif a reont vioù ha ploged... Al logod, a zo koulskoude eus familh ar c'hriagnerien ivez, a vez taget gant al lired, ha debret dezho o re vihan. Ar bleuñv, ar broñs, rusk ar gwez ha betek ar buzhug a ya d'ober o boued !

E Breizh e vo ganet ar re vihan, etre tri pe c'hwec'h, e miz Mezheven. Teir sizhun int bet douget gant o mamm. Berniet he deus houmañ ur voul kinvi en un neizh pig kozh hag enni e vez tomm d'al lired bihan. Chom a raint gant o mamm betek miz Eost.

Mar kavez unan e c'helli brav-tre e zerc'hel ganit hag e vogañ. Ret e vo dezhañ kaout plas a-walc'h da vont ha dont. Met diwall da vizied ! rak lemm-lemm eo e zent ha n'eus tu ebet da zofivaat al loenig tagnous-mañ.

Ur c'houster-goañv eo ha pa zeu miz Here en em damolod al lir en ur voul hag en em ro da gousket betek miz Ebrel. Kavet e vo a-wechoù er c'hiz-se, difiñv ha kloz e zaoulagad, en un neizh kozh, e-touez dismantroù pe dindan toenn an ti... O c'hortoz bannoù heol Mae da dommañ dezhañ ha d'e zihunif a-nevez.

Saig mous bihan "ar skrev."

un deiz f'edo o vale war an aod, d'ar
roue-rog...

sell' ta!
petra eo an
dra-se?

ur plac'h
yaouank
he deus
kollet he
dro-c'houzoug!

Hop! An
Aotrou
Keramborn!

**FORZH MA
BUHEZ!**

**FORZH
DIN!**

ro reoc'h
ta!

8

Petra an diaoul
'zo o c'hoari
ganto?
war "ar
"steredenn-vor"
emaint
o vont!

mont a ran da
welet Fañch!

**FANCH!
FANCH!**

deus ta buan
war an aod!

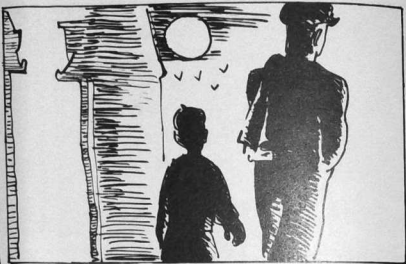
BREMAÑ

gwelet 'm eus
daou zen o
skrapañ unan
bennak war
an aod! Gwir eo!

deus' ta!

Kalz ijin 'peus
'm eus aon
mabig!!

9

Pliplog, al labous bihan, ne ouie ket nijal mat.

Ur c'harr-nij brav en doa prenet 'vit nijal 'vel e genseurted.

Uhel en neñv 'veze gwelet o plantañ tigh ha tigh bepred.

Met un deiz, kollet el lantar, e kouezh e garr-nij war an douar.

Saour-kaezh labousig!

Ha torret 'vo e bennig?

Vo ket! Rak douget skañv get e harz-lamm e kouezh Pliplog e ti e vamm:

Kaer a vo gober, kaer a vo huchal, ne zesko ket Pliplog nijal!

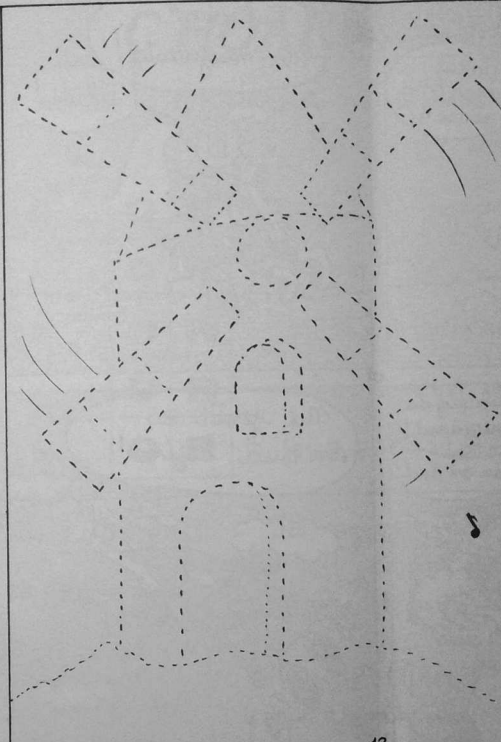

Ar vilin-avel

da beurdresañ
ha da livañ

Diga diga do
Ma milin a dro
Diga diga da
Ma milin a ra

FULUPIG FRI-FURCH

C'HOARIOU JOB

Kemmañ ul lizherenn bep tro er bann diskouezet gant ar bir.

↓

1		O	R
2		O	R
3		O	R
4		O	R
5		O	R

- 1: Bed ar pesked.
- 2: kof.
- 3: Pep ti en deus e hini.
- 4: Da zerc'hel ar vag.
- 5: Tomm-tre ; tomm-... .

Dihustell:

Pa vez yen deoc'h
e rez tomm din.
Pa vez tomm deoc'h
e rez yen din.
Peseurt buhez!
Petra on-me?

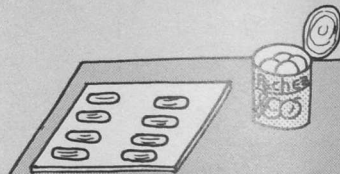

Kormig Begoulipous : Togou-touseg... (8 den)

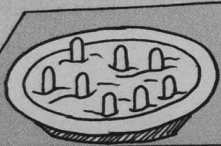
Goulenn gant da vamm pe gant da dad fardañ dienn - Chantilhi; laka en er yenervez.

Diblusk 4 bananezenn ha gra daou damm ganto. Digor ur voestad pechez melen

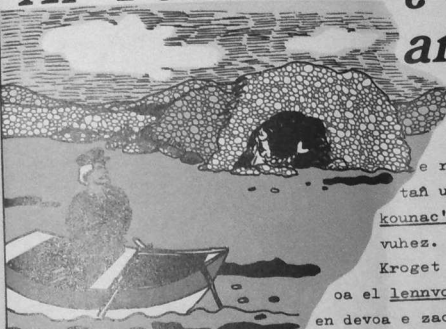
Laka an dienn en ur plad ha sank an eizh hanter vananezenn ennañ. Dizour mat eizh hanter bechezenn

Laka i war bep hanter vananezenn ha setu eizh tog-touseg. Gant vermisel chokolad hadet warno e c'helli o bravaat c'hoazh.

Ar Pesketaer hag ar Vorganez

Meur a vloavezh zo abaoe, ur pesketaer yaouank eus Uandudoch e rannvro Dyfed a c'hoarvezas gantañ un dra ne oa ket tost dezhañ ankounac'haat war-lerc'h, betek fin e vuhez.

Kroget e oa bet an traoù un devezh ma oa el lennvor o paouez teurel an eor. Savet en devoa e zaoulagad ha gwelet en devoa ur plac'h yaouank koant azezet e genoù ur vougev.

Morse n'en devoa gwelet ur plac'h azezet eno he-unan-penn, ha divizet en devoa tostaat d'he gwelet gwelloc'h. Dre ma roevne da dostaat e c'helle gwelet e oa evel n'eus forzh peseurt koantenn a blac'h diwar he bandenn, nemet lodenn draoù he c'horf a oa heñvel ouzh hini ur pesk.

A-benn d'an douar e oa aet ar vag. Hag e oa deuet ar pesketaer da gavout ar vorganez buanañ m'en devoa gellet. He dibradet en devoa hag he douget betek e vag, gant ar soñj he c'has gantañ d'ar gêr.

Pa oa erru eno en devoa he lakaet en ur pezh hag alc'hwezet warni, e ken kaz e vefe gwelet gant tud all. Ar wirionez eo en devoa bet un taol karantez vras evit ar vorganez hag en devoa c'hoant e chomfe gantañ da viken da vevañ.

Met er mor e oa harzoù ar verc'h-vor. Ennañ e oa er gêr. Ne oa ket

eñrus tamm ebet pa ranke chom war an douar sec'h. Leñvañ a rae ha goulenn a rae bemdez-bemdez bezañ lezet da vont en-dro. Met ar pesketaer a nac'he he lezel da vont kuit.

A-benn nebeut amzer e oa kastizet ar vorganez. Ne rae mann ebet nemet leñvañ hag huanadiñ. Ne zebre netra ebet, en desped ma teue a bep seurt meuzioù fin gant ar pesketaer, hag e klaske he lakaat d'o zañva.

Erfin e oa deuet aon d'ar pesketaer, ha p'en devoa komprenet ne servije da netra derc'hel ar vorganez, en devoa graet e soñj he lezel da vont. He douget en devoa betek ar mor, met kent dezhi mont diwar wel en dour he devoa mousc'hoarzhet dezhañ en ur lavaret : " Ma vijes-te war var da vuhez, e kemenin dit en a-raok. Bez war evezh". Ha goude-se n'en devoa ket he gwelet ken e-pad meur a vizvezh. Ha deuet e oa an hañv neuze.

Un devezh e oa el lennvor o pesketa a-gevret gant pesketaerien all eus ar gêriadenn. Plaen e oa ar mor, ha digoumoul an oabl.

A-greiz-holl he devoa ar vorganez savet he fenn diwar an dour. Hopenet he devoa e anv dre deir gwech, ha neuze he

devoa lavaret dezhañ : " Sav da rousedoù ha kae d'ar gêr en-dro !"

Soñj en devoa dalc'het eus komzoù ar vorganez ha selaouet en devoa he ali. Savet en devoa e rousedoù ha krog e oa da roeñvaat da zistreiñ d'ar gêr, hep ober van ouzh komzoù ar besketaerien all a rae goap outañ dre ma selaoue ur vorganez...

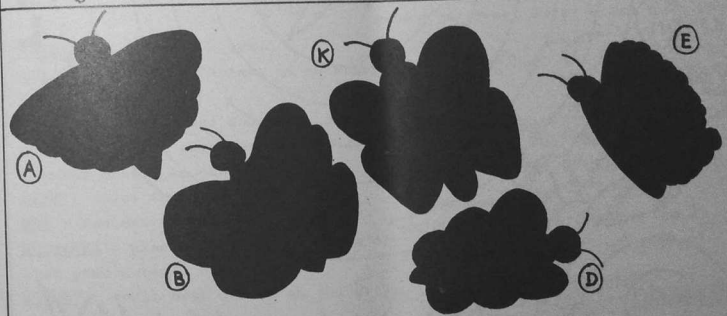
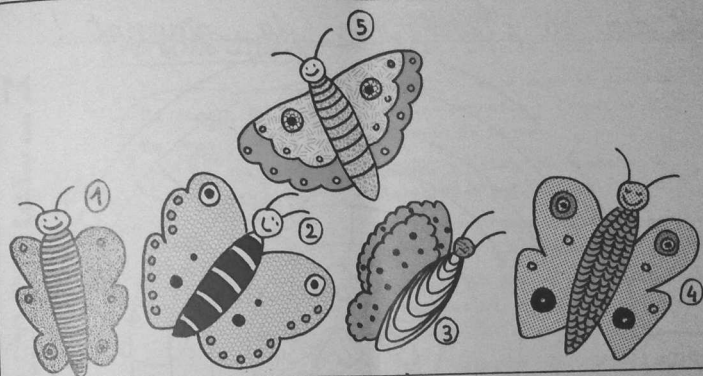
Pa oa ar pesketaer yaouank o paouez distreiñ d'ar gêr e oa savet arnev spontus ha bagoù al lennvor a oa bet strewet evel pluennoù.

Betaet e oa bet an holl besketaerien a oa war vaez el lennvor a-gevret gantañ, ha morse war-lerc'h n'en devoa gwelet ar vorganez.

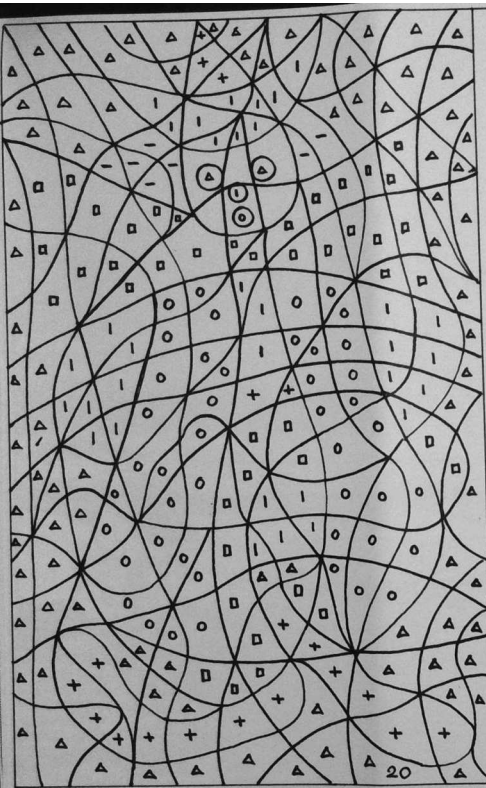

Ar skeudenn guzh.

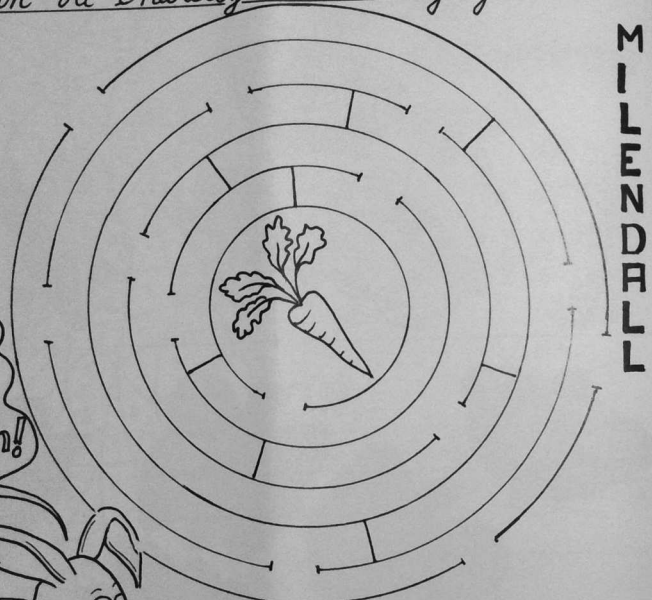
- + melen
- gwer
- ruz
- | oranjez
- du
- △ glas

Roit he skeud da bep balafenn. 21

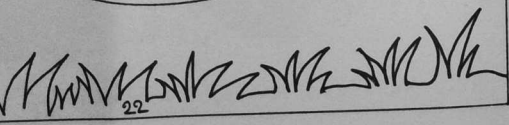
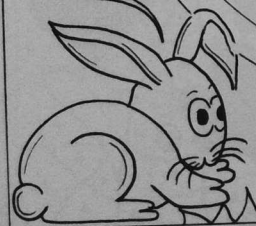

Roit din va c'harotegenn da grignat !

M I L L E N N A R I A N

krign
krign
Kriñn!

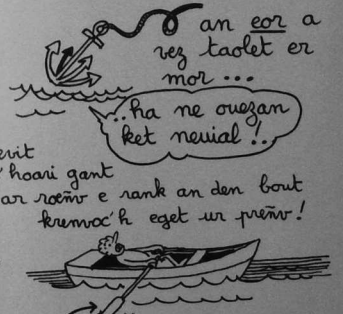

Gerioù diaes:

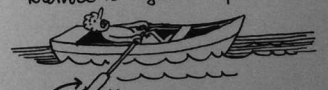

- KLEUZENN** : gwezenn kleuz.
- KRAZAN** : un neizh krazet zo un neizh dilezet.
- LENNVOR** : ur gorread dour mor, bras pe vrasoc'h, hag a zigor war ar mor don. Lennvor Brest, da skouer.
- MEUZ** : boued fardet.
- MEZ** : frouezh ar gwez-derv.
- MORGANEZ** : plac'h vurzhusus he deus ul lost pesk e-lec'h divesker.
- MOUGEV** : toull bras dindan an douar, pe ar reier.
- PLOG** : labous nevez digloret eus e vi.
- ROENVAN** : kas ur vag war-raok gant ar roefvol.

- ANKOUNAC'HAAT** : disofjal.
- ANNEZAN** : mont da chom.
- ATREDOU** : traoù kozh ha diezhomm berniet a-gostez ; diwar un ti diskaret da skouer.
- BANDENN** : (diwar he bandenn) = adalek he c'hof, he gouriz.
- EOR** : pezh houarn pounner a daoler er mor pa vez c'hoant herzel ar vag.
- GWASTAN** : Un dra zo bet gwastet ne c'hell ket mui servijout dre m'eo lakaet da fall.
- KINVI** : ur seurt plant flour a gresk e-harz ar gwa. Anvet e vez MANN ivez.

erit
c'hoari gant
ar roev e rank an den bout
kennoc'h eget ur preñv!

DISKOULM AR C'HOARIOU

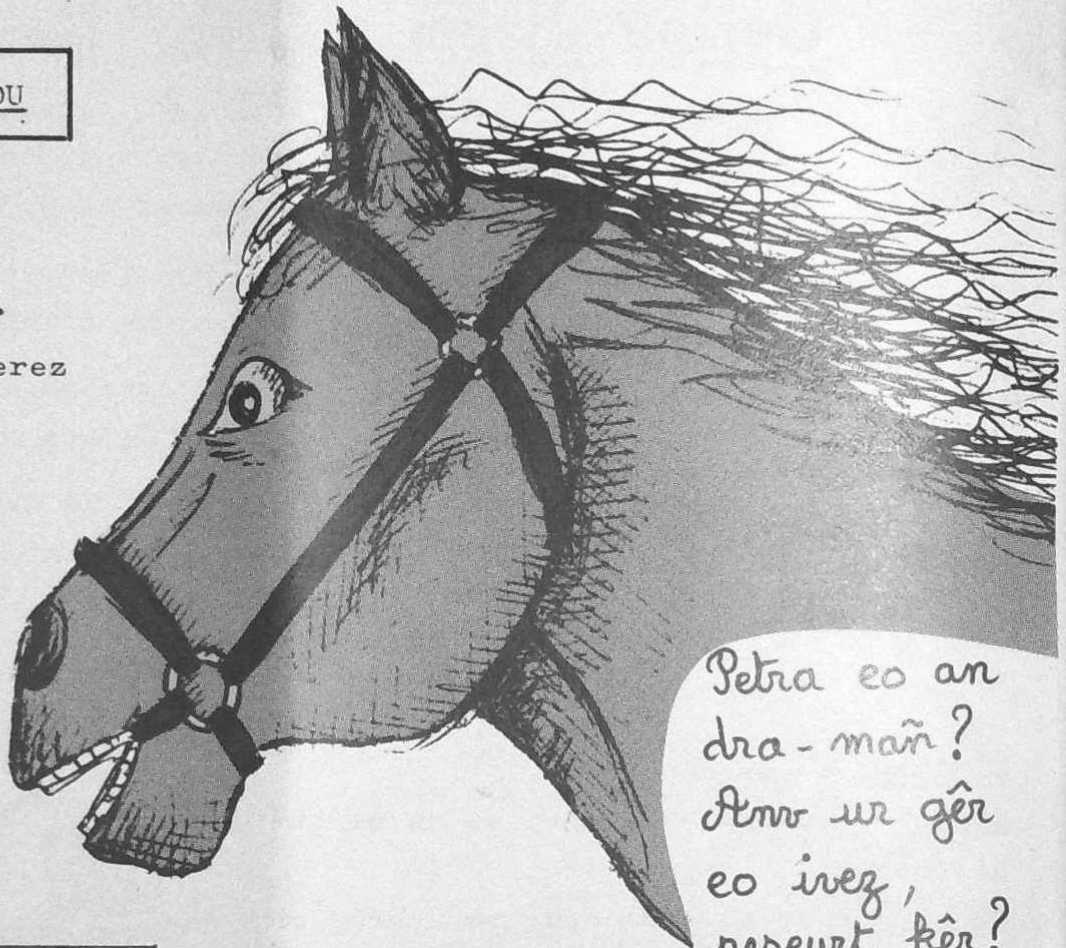
• AR BALAFENNED :

I/D-2/B-3/E-4/K-5/A.

• DIHUSTELL : an dommerez

• GERIOU-KROAZ.

M	O	R
T	O	R
D	O	R
E	O	R
G	O	R

Petra eo an
dra-mañ?
Arno ur gêr
eo ivez,
peseurt kêr?

135 L ar bloavezh - 70 L ar 6miz.

120 L adal an eil kowmanant.

Koum. Skoazell, adal 150 L

Broiou estren : 1 bloaz 155 L

6 miz 80 L.

" Agnes Simon - CHOLORI "

Krec'hienn Plouider,

29260 LESNEVEN

Chekenn en anv AN HERE.

(er ve rigoadenn)
Sennar'h

diskoulm : ur penn marc'h.

AN HERE

Renerez ar gazetenn: Marivon BERR.
Moulet e ti g/KLOATR, mouler e
LANDERNE, Gourhent N. 12, 29220
SANT - TONAN.